

„Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir
naminių paukščių išsaugojimas“ paramos gavėjų
įsipareigojimai vykdant Lietuvos juodgalvių bei
Lietuvos vietinių šiurkščiavilnių avių veisimo
programas

LAAA specialistė Kristina Milišiūnienė

Pavartyčiai

2022-03-04

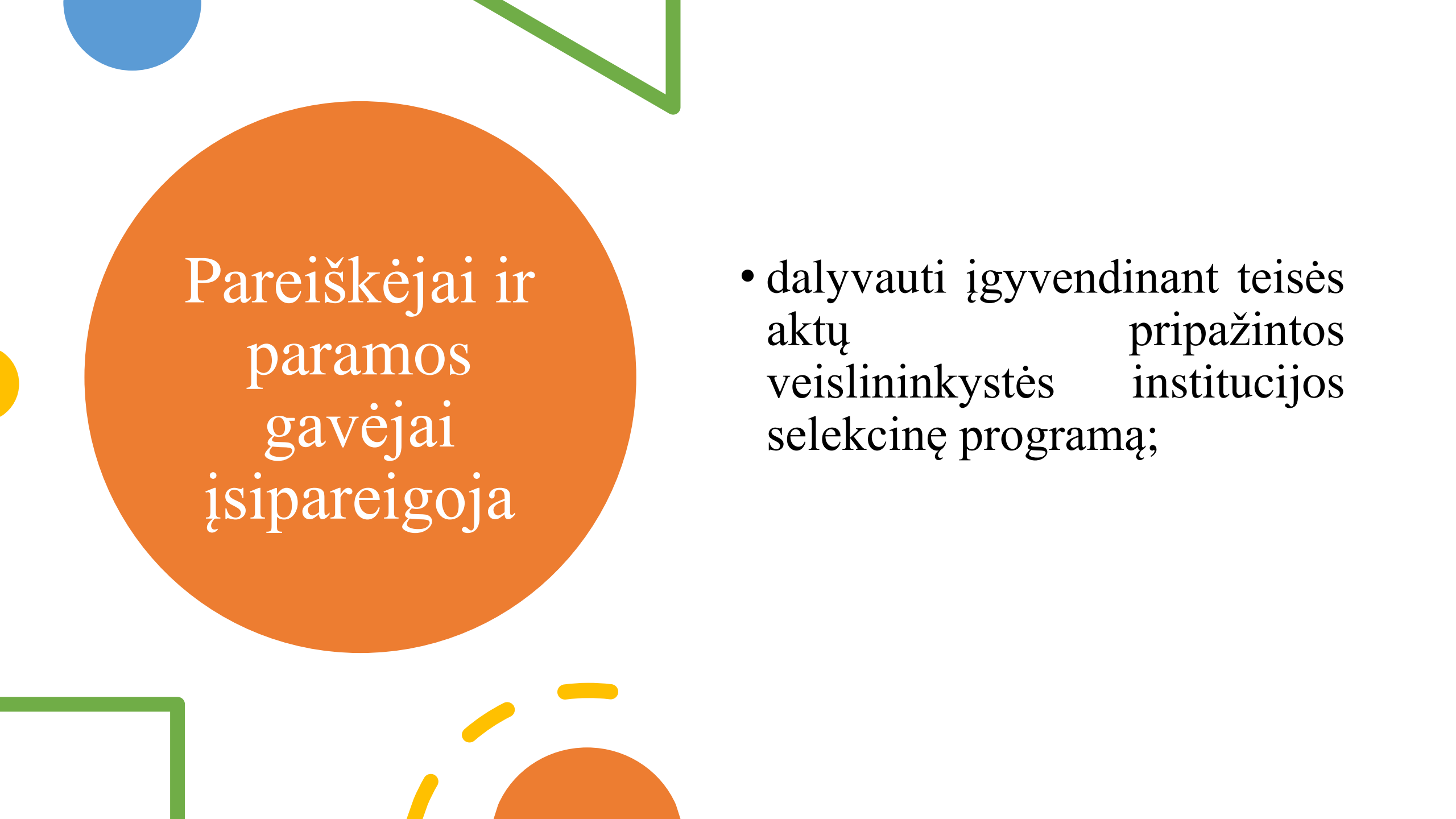

Pareiškėjai ir
paramos
gavėjai
įsipareigoja

- laikytis gyvūnų gerovės, gyvūnų sveikatingumo, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo, veislinių kiaušinių ženklavimo ir registravimo taisyklių reikalavimų;
 - išlaikyti paramos paraiškoje deklaruotą nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ar naminių paukščių skaičių 3 metus (taikoma nuo 2021 m. priimtoms paraiškoms) ir vykdyti Priemonės veiklą nuo pirmos paramos paraiškos pateikimo dienos iki paskutiniųjų įsipareigojimo metų nustatytos žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimo pradžios dienos;
-

Pareiškėjai ir
paramos
gavėjai
įsipareigoja

- pareiškėjas turi laikyti bent (arba) 5 avis.
- ūkinius gyvūnus ir naminius paukščius veisti tik grynuoju veisimu, t. y. poruoti tik tos pačios veislės ūkinius gyvūnus arba naminius paukščius;
- veisimo programoje dalyvaujančiose bandose avys kergiamos tik su I klase įvertintais veisliniais aviniais.

Pareiškėjai ir
paramos
gavėjai
įsipareigoja

- dalyvauti įgyvendinant teisės aktų pripažintos veislininkystės institucijos selekcinę programą;

Lietuvos vietinės šiurkščiaivilnės avys

Programos tikslas – apsaugoti Lietuvos vietinių šiurkščiaivilnių avių genetinius išteklius nuo nykimo, užtikrinti saugomos veislės populiacijos tvarumą.

Veisimo programos kriterijai:

- kaupti ir tirti Lietuvos vietinių šiurkščiaivilnių avių genetinius išteklius, racionaliai ir tausiai juos naudoti.
- išlaikyti genofondinių avių bandas, kurių gyvūnai nuolat perduotų pageidaujamus požymius ir norimas savybes kitoms kartoms;
- didinti veislės populiaciją;

Lietuvos
vietinės
šiurkščiavilnės
avys

Veisimo programos kriterijų rodikliai kurių siekiama:

- Kiekvienais metais įvertinti ne mažiau kaip 100 avių eksterjerą;
- Kontrolinio penėjimo stotyje įvertinti ne mažiau kaip 1 aviną pagal palikuonių penėjimosi ir mėsines savybes.

Lietuvos juodgalvės avys

Programos tikslas – išsaugoti ir toliau gerinti Lietuvos juodgalvių veislės avių produktyvumą su veislei būdingais privalumais, numatyti veisimo tikslus bei uždavinius. Didinti veislinių Lietuvos juodgalvių avių skaičių ir palaikyti kryptingą jų auginimą bei platinimą.

Lietuvos juodgalvės avys

Veisimo programos kriterijai:

- atrankos ir parankos būdu formuoti stambaus tipo gyvulius;
- formuoti gyvulius, kurie turėtų ilgą, pakankamai gilų liemenį, gerai išvystytus nugaros, juosmens, strėnų ir šlaunų raumenis, neturėtų eksterjero trūkumų;
- didinti pieningumą ir gerinti reprodukcinės savybes;
- didinti skerdenos išeią ir gerinti jos kokybę;
- atsižvelgiant į produktyvumo kontrolės, eksterjero vertinimus ir skerdenų vertinimo pagal SEUROP sistemos duomenis pirmenybę teikti gyvūnams, kurių rezultatai aukštesni už vidurkį;
- išlaikyti gerą pašarų išnaudojimą.

Lietuvos juodgalvės avys

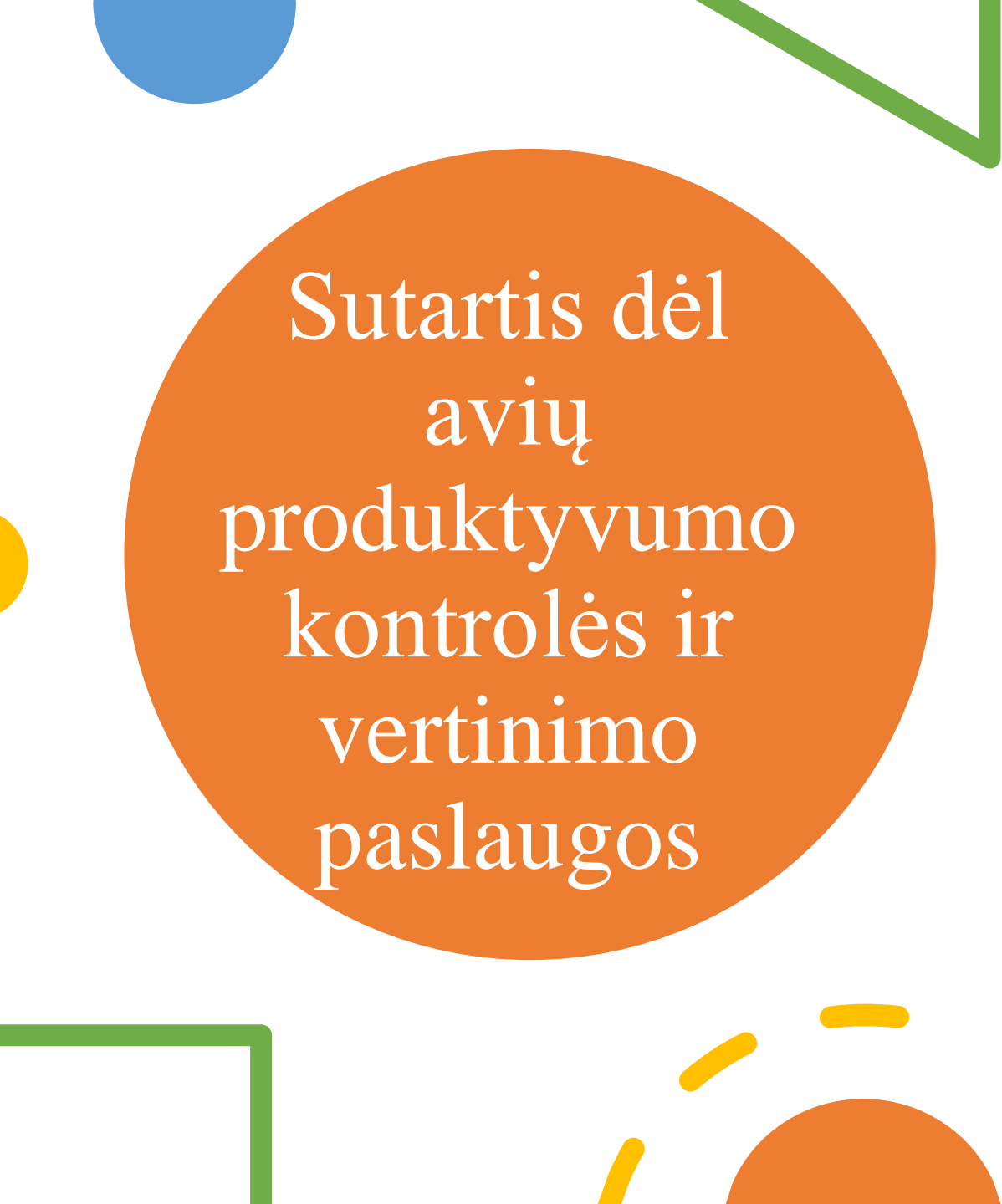
Veisimo programos kriterijų rodikliai kurių siekiama:

- Kiekvienais metais įvertinti ne mažiau kaip 1000 avių eksterjerą;
- Kontrolinio penėjimo stotyje įvertinti ne mažiau kaip 10 avinų pagal palikuonių penėjimosi ir mėsines savybes.

Avių bandose dalyvaujančiose Lietuvos juodgalvių veisimo programos įgyvendinime, reikia taikyti grynąjį veisimą (kergti tos pačios veislės avis). Poruojant grynaveisles avis, būtina vengti artimo giminingo veisimo (brolių-seserų, tėvų-dukterų, motinų-sūnų).

Pareiškėjai ir
paramos
gavėjai
įsipareigoja

- vykdyti ūkinių gyvūnų produktyvumo tyrimus pagal galiojančias pripažintų veisimo organizacijų selekcines programas;
- produktyvumo kontrolę vykdo asociacija, kuri su veisimo programos dalyviu pasirašo Sutartį dėl avių produktyvumo kontrolės ir vertinimo paslaugos.

Sutartis dėl
avių
produktyvumo
kontrolės ir
vertinimo
paslaugos

Keliami reikalavimai:

- kontroliuojamos ir vertinamos avys turi būti suženklintos;
- turi būti tvarkoma apskaita, vadovaujantis Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo taisyklėmis ir Avių vertinimo taisyklėmis.
- pildo apskaitos formas:
- 1. avių kergimo, ėriavimosi ir prieauglio augimo apskaitos žurnalas;
- 2. avių svorio ir vilnos produkcijos apskaitos žurnalas.

Sutartis dėl avių produktyvumo kontrolės ir vertinimo paslaugos

- ėriukai turi būti pasverti tik atvesti (1paros laikotarpyje), 50 dienų ir 110 dienų amžiaus.
- pildyti avių svėrimo duomenis galima per GYVIS informacinę sistemą.
- jei nėra galimybės pasverti atvesto ėriuko, įvedamas vidutinis veislės prieauglio svoris
- veisimo programos dalyviai privalo užpildytus žurnalus arba iš LAAA gautas excel formato lenteles po ėriavimosi ir atsiųsti el. paštu aviu.augintojai@gmail.com.
- veisliniams avinukams 6-7 mėn. amžiuje, ultragarso aparatu nustatomas mėsos marmuringumas, atliekant ilgojo nugaros raumens ultragarsinį skenavimą.

Kilmės knyga ir kilmės pažymėjimų išdavimas

- Kilmės knygas tvarko žemės ūkio ministro įsakymu pripažinta avių veislininkystės institucija (asociacija) ŽŪIKVC gyvulių veislininkystės informacinėje sistemoje (GYVIS).
- Avys į kilmės knygas įrašomos laikytojai pateikus prašymą .
- Kilmės pažymėjimai išduodami tik užpildžius prašymo formą dėl kilmės pažymėjimų išdavimo, kur nurodo avies identifikacinį nr., gimimo datą, tėvo ir motinos identifikacinį nr..
- Kilmės pažymėjimai išduodami per 14 darbo dienų. LAAA turi teisę atsisakyti išduoti kilmės pažymėjimus.
- Pagamintus kilmės pažymėjimus LAAA siunčia skenuotus el. paštu bei originalus nurodytu adresu Lietuvos paštu.
- Į kilmės knygą įrašomi tik tie gyvūnai, kurie atitinka lentelėje nurodytus kriterijus ir turi žinomas dvi kartas (turi būti gyvūnui nurodytas T, TT, TM, M, MT ir MM) ir atitinka kilmės knygos reikalavimus.
- Kilmės knyga sudaryta iš 2 skyrių: Pagrindinio ir Papildomo. Pagrindinis skyrius turi A ir B poskyrius.

Kilmės knyga ir kilmės pažymėjimų išdavimas

- Pirmą kartą į kilmės knygos skyrius (poskyrius) palikuonys įrašomi atsižvelgiant į tėvų kilmę ir jų įrašymą į tam tikrą kilmės knygos skyrių (poskyrį).
- Atlikus avių individualų įvertinimą, jie gali būti perkelti į kitą kilmės knygos poskyrį atsižvelgiant atitiktį veislei, vertinimo balą (raumeningumą, eksterjerą, vilną).
- Iš kilmės knygos avys gali būti išbrauktos paaiškėjus, kad jų kilmės duomenys yra klaidingi, suklastoti ar neatitinka nustatytų reikalavimų.
- Jei avių laikytojas kelis kartus pateikia neteisingus duomenis, LAAA turi teisę atsisakyti įrašyti į kilmės knygą tos bandos avis.
- Programoje dalyvaujančios avys turi būti įrašytos GYVIS Avių veislininkystės posistemio (toliau – AVP) atitinkamos veislės pagrindiniame kilmės knygos skyriuje;

Avių eksterjero vertinimas

Avių bandos savininkas, norėdamas, kad jo avių banda būtų įvertinta, teikia prašymą LAAA dėl avių vertinimo.

- Avys gali būti vertinamos ne anksčiau kaip 6 mėn. ir suaugusi 2 m.
- Avių bandos savininkas privalo sudaryti tinkamas sąlygas avių vertinimui:
- Avims vertinamas eksterjeras, raumeningumas ir vilna. Išoriniai požymiai vertinami maždaug 1 mėn. po kirpimo.
- Vertinamas gyvulys yra pasveriamas, apžiūrimas iš visų pusių, vertinamos kūno formos, atskirų kūno dalių išsivystymas, proporcingumas, nugaros tiesumas, laikysena, kojų pastatymas, išoriniai lytiniai organai, dantų sąkandas.
- Apčiupinėjant įvertinamas raumeningumas
- Vilnos kokybė
- Po vertinimo visi duomenys iš avių (avinų) vertinimo aktų yra suvedami į ŽUIKVC AVIS.

Pareiškėjai ir
paramos
gavėjai
įsipareigoja

- nuo paramos gavėjo nepriklausančių priežasčių sumažėjus pagal šią priemonę deklaruotų ūkinių gyvūnų skaičiui, per 30 kalendorinių dienų informuoti NMA ir pateikti įrodančius dokumentus bei atnaujinti duomenis apie ūkinių gyvūnų pokyčius valdoje vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.
-

- keičiant bent vieną paramos paraiškoje deklaruotą avį į tokios pat kilmės kitą, užpildyti Taisyklių 5 priede nustatytos formos prašymą ir NMA pareiškėjui / paramos gavėjui patogiu informavimo būdu (paštu, el. paštu) per 30 kalendorinių dienų nurodyti paramos paraiškoje deklaruotų avies tapatybės nustatymo numerį ir pateikti naujai deklaruojamų paramai pagal šią veiklą avies tapatybės nustatymo numerį bei atnaujinti duomenis apie ūkinių gyvūnų pokyčius valdoje vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 nustatyta tvarka.

-

Visoje
valdoje
privaloma
laikytis šių
pagrindinių
reikalavimų:

- ūkiniai gyvūnai turi būti tinkamai ir laiku suženklinti ir užregistruoti;
- ūkiniai gyvūnai turi būti laikomi laikantis gyvūnų gerovės reikalavimų;
- visoje valdoje laikytis Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“, ir Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 m., apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“, išdėstytų reikalavimų.

Ačiū už dėmesį

